

24.3.2017/176

Dokumentin versiot

- [Viitetiedot](#)
- [På svenska](#)

Laki kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta

Katso tekijänoikeudellinen huomautus [käyttöehdoissa](#).
Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Voimaansaattaminen

Kalastuksesta Tenojoen vesistössä Suomen tasavallan hallituksen ja Norjan kuningaskunnan hallituksen välillä Helsingissä 30 päivänä syyskuuta 2016 tehdyn sopimuksen lain säädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Sopimus kalastussäännön määräyksistä poikkeamiseksi

Maa- ja metsätalousministeriö tekee Norjan hallituksen tai tämän määräämän viranomaisen kanssa 6 ja 7 artiklassa tarkoitetun sopimuksen kalastussäännön määräyksistä poikkeamiseksi sekä pöytäkirjan 5 artiklassa tarkoitettujen ennalta sovittujen säätelytoimenpiteiden kalastussäännössä määriteltujen edellytysten olemassaolosta. Sopimuksen tekemisessä noudatetaan saamelaiskäräjistä annetun lain [\(974/1995\) 9 §:ssä](#) säädettyä neuvotteluvetoa.

Sopimuksella voidaan poiketa kalastussäännön määräyksistä, jotka koskevat:

- 1) kieltoa tai rajoitusta kalastaa tietyllä pyydyksellä tai kalastustavalla;
- 2) kieltoa tai rajoitusta kalastaa tietyssä ajankohtana tai tietyllä alueella;
- 3) käytettävien pyydysten määrällistä rajoitusta;
- 4) saaliskiintiötä;
- 5) lupamääriä;

6) rajajokiosuuden kalastusvyöhykejakoja;

7) kieltoa ottaa tiettyä sukupuolta tai kokoluokkaa olevia kaloja;

8) pyydysten rakennetta; tai

9) muita 1–8 kohtaan rinnastuvia kalastussäännön täytäntöönpanoon liittyviä säätelytoimia.

3 §

Poikkeusluvan myöntävä viranomainen

Sopimukseen liittyvän kalastussäännön 38 §:ssä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

4 §

Kalatautien torjunnasta vastaava viranomainen

Sopimuksen 15 artiklan 7 kohdassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on Elintarviketurvallisuusvirasto.

5 §

Maiden yhteinen seuranta- ja tutkimusryhmä

Maa- ja metsätalousministeriö sopii Norjan toimivaltaisen viranomaisen kanssa sopimuksen 12 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun seuranta- ja tutkimusryhmän toimeksiannosta ja nimeää edustajat ryhmään.

6 §

Hoitosuunnitelman valmistelu ja vahvistaminen

Luonnonvarakeskus vastaa Suomen osalta sopimuksen 4 artiklassa tarkoitetun hoitosuunnitelman valmistelusta sekä 12 artiklassa tarkoitetusta Tenojoen vesistön kalakantojen seurannasta ja tutkimuksesta.

Luonnonvarakeskuksen tulee valmistella suunnitelma yhteistyössä Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä alueella toimivaltaisen kalastuslain [\(379/2015\) 23 §:ssä](#) tarkoitetun kalatalousalueen kanssa.

Hoitosuunnitelman vahvistaa maa- ja metsätalousministeriö. Sopimuksen 4 artiklan 5 kohdassa tarkoitetusta hoitosuunnitelman muutoksia koskevasta aloitteesta toiselle osapuolelle päättää maa- ja metsätalousministeriö.

7 §

Saalisrekisteri

Luonnonvarakeskus on sopimuksen 13 artiklassa tarkoitetun sähköisen saalisrekisterin ja siihen liittyvän luvanmyyntirekisterin toimivaltainen rekisterinpitäjä ja vastaa rekisterin

hallinnoimiseksi välttämättömän tietojärjestelmän ylläpidosta ja kehittämisestä yhteistyössä kalastuslupien myynnistä vastaavan tahon kanssa.

Saalisrekisteriin tallennetaan kalastussäännön 30 §:ssä tarkoitettujen tietojen lisäksi kalastajan nimi, yhteystiedot ja käytetty kalastuslupatyyppe. Saalisrekisterin tietoja käytetään sopimuksen 13 artiklan 2 kohdassa määriteltyihin tarkoituksiin.

Saalisrekisterissä olevia tietoja voidaan salassapitosäännösten estämättä luovuttaa Suomen ulkopuolella oleville viranomaisille Suomea sitovien kansainvälisten kalavarojen hoitoon ja suojeluun liittyvien velvoitteiden hoitamiseksi. Tietoja voidaan salassapitosäännösten estämättä lisäksi luovuttaa kalastusta valvoville viranomaisille valvontaa varten sekä kalatalousviranomaisille kalavarojen hoidon suunnittelua varten. Saalisrekisterin sisältämät henkilötiedot poistetaan viiden vuoden kuluttua sen vuoden päättymisestä, jonka aikana henkilö on antanut viimeisen saalisilmoituksen. Jollei tässä laissa toisin säädetä, henkilötietojen salassa pitämiseen ja luovuttamiseen sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia ([621/1999](#)) sekä muuhun henkilötietojen käsittelyyn luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679 ja tietosuojalakiä ([1050/2018](#)). Henkilötietojen käsittelyyn ei kuitenkaan sovelleta, mitä mainitun asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa säädetään. ([18.1.2019/97](#)) Kalastussäännön 30 §:ssä tarkoitettua saalistietoa koskevaa ilmoitusvelvollisuutta on noudatettava myös sopimuksen 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulla Tenojoen vesistön lohennousualueella. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin saalisilmoitusta koskevasta menettelystä.

Luonnonvarakeskuksen on annettava saalistietoja koskevasta ilmoituksesta kalastajalle vastaanottokuittaus, joka kalastajan on vaadittaessa esitettävä luvanmyynnin yhteydessä. Vastaanottokuittaus voidaan antaa sähköisesti tai kirjata suoraan luvanmyyntijärjestelmään.

8 § ([13.5.2022/322](#))

Kalastuslupien myynnin järjestäminen

Sopimuksen 10 artiklassa tarkoitettujen kalastuslupien myynnin järjestämisestä vastaa alueella toimivaltainen kalatalousalue.

Kalatalousalue voi sopia kalastussäännön 4 §:n 3 kohdassa tarkoitettua venekalastuslupan ja 4 kohdassa tarkoitettua rantakalastuslupan myyntitehtävän suorittamisesta yksityisen palveluntuottajan tai kalastusoikeuden haltijana olevan yhteisen vesialueen osakaskunnan (*palveluntuottaja*) kanssa. Sopimus ei voi koskea kalastussäännön 5 §:n 4 momentissa tarkoitettuun kiintiöön kuuluvia kalastuslupia.

Palveluntuottajan on oltava luotettava ja asiantunteva. Palveluntuottajalla on oltava tehtävän hoitamisen edellyttämät tekniset, taloudelliset ja toiminnalliset valmiudet. Palveluntuottajalla on oikeus saada tehtävän suorittamisesta kohtuullinen palkkio, jonka maksaa luvan ostaja ja joka voi olla enintään viisi prosenttia luvan hinnasta.

Kalatalousalueen on tehtävä kirjallinen sopimus palveluntuottajan kanssa tehtävän sisällöstä, lupamaksujen tilittämisestä ja muista tehtävän hoitamisen kannalta tarpeellisista seikoista sekä palkkiosta.

Kalatalousalue tilittää myydyistä kalastusluvista kertyneet lupatulot maa- ja metsätalousministeriön tilille. Tilitysajankohdasta säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Kalatalousalue sekä palveluntuottaja ovat velvollisia järjestämään kalastajalle pääsyn sähköiseen saalisrekisteriin saalisilmoitusvelvollisuuden täyttämiseksi. Vastaava velvollisuus on myös muulla kalastusluvan luovuttavalla taholla sopimuksen 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla Tenojoen vesistön lohennousualueella.

8 a § [\(13.5.2022/322\)](#)

Toimielimen jäsenten ja toimihenkilöiden vastuu

Kalatalousalueen toimielimen jäsenen ja toimihenkilön hoitaessa julkista hallintotehtävää sovelletaan, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa [\(621/1999\)](#), sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa [\(13/2003\)](#), hallintolaissa [\(434/2003\)](#), kielilaissa [\(423/2003\)](#), saamen kielilaissa [\(1086/2003\)](#) ja tietosuoja-laissa [\(1050/2018\)](#) säädetään.

Kalatalousalueen toimielimen jäsenen ja toimihenkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä silloin, kun he suorittavat tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa [\(412/1974\)](#).

8 b § [\(13.5.2022/322\)](#)

Kalatalousalueen toiminnan valvonta

Kalatalousalueen toiminnan valvontaan sovelletaan, mitä kalastuslain 32 §:ssä säädetään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen oikeudesta valvoa toimialueensa kalatalousalueiden toimintaa sekä oikeudesta saada kalatalousalueelta ja tilintarkastajilta salassapitosäännösten estämättä valvonnan kannalta tarpeelliseksi katsomansa tiedot.

[9 §](#)

Vakinainen asuminen Tenojoen vesistön jokilaaksoissa

Kalastussäännön 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuna Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakinaisesti asuvana pidetään henkilöä, jonka kotikuntalain [\(201/1994\)](#) 2 §:ssä tarkoitettu kotikunta on kalastuskautta edeltäneen kalenterivuoden viimeisenä päivänä ollut Utsjoki tai Inari ja joka on tosiasiallisesti asunut Tenojoen vesistön jokilaaksojen varressa kalastuskautta edeltävän vuoden aikana vähintään seitsemän kuukauden ajan.

[10 §](#)

Kalastuslupien hinnoittelu

Kalastussäännön 4 §:ssä tarkoitetuista kalastusluvista peritään seuraavat maksut:

- 1) yleinen paikkakuntalaislupa 40 euroa/kalastuskausi, kuitenkin maksuton alle 18-vuotiaille; [\(13.5.2022/322\)](#)
- 2) paikkakuntalaisen vapakalastuslupa 150 euroa/kalastuskausi, kuitenkin maksuton alle 18-vuotiaille; [\(13.5.2022/322\)](#)
- 3) kalastussäännön 5 §:n 4 momentissa tarkoitettuun lupakiintiöön kuuluva kalastusoikeuden haltijan venekalastuslupa 10 euroa/kalastusvuorokausi ja

rantakalastuslupa 5 euroa/kalastusvuorokausi, kuitenkin enintään yhteensä 150 euroa kalastuskautta kohti.

Kalastussäännön 4 §:n 3 ja 4 kohdassa tarkoitettujen kalastuslupien hinta perustuu käypään hintaan, jonka määrittelemisessä otetaan huomioon vastaavantyyppisten kalastuslupien markkinatilanne. Hinta voidaan määrittää erilaiseksi lupavyöhykkeen, lupatyyppin ja ajankohdan perusteella. Luvan hinta on:

1) venekalastusluvasta enintään 150 euroa/kalastusvuorokausi;

2) rantakalastusluvasta enintään 150 euroa/kalastusvuorokausi;

3) Inarijoessa Matinkönkään yläpuolella ja Kietsimäjoessa veneestä ja rannalta kalastettaessa enintään 150 euroa/kalastusvuorokausi.

(20.4.2018/232)

Alle 18-vuotiaalle voidaan myöntää 2 momentissa tarkoitettu lupa käypää hintaa alemmalla hinnalla tai maksutta. (20.4.2018/232)

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset 2 momentissa tarkoitettujen kalastuslupien hinnoista. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 3 momentissa tarkoitettujen lupien myöntämisedellytyksistä. (20.4.2018/232)

11 §

Kalastuslupatulojen käytön perusteet

Kalastussäännön 4 §:ssä tarkoitetuista kalastusluvista kertyneet varat käytetään:

1) lupien hyödyntämiseen perustuvasta käytöstä maksettaviin korvauksiin rajajokialueen vesialueen omistajille;

2) kalastuksenvalvonnasta ja lupamyynnin järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin; sekä

3) kalakantojen seurannasta ja tutkimuksesta sekä saalisrekisterin ylläpidosta ja kehittämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa edellisenä vuonna kertyneiden lupatulojen jakautumisen 1 momentissa säädettyjen käyttötarkoitusten välillä. Luvan myynnin järjestämisestä 8 §:n mukaisesti vastaava taho jakaa edellisenä vuonna kertyneet lupatulot 1 momentin 1 kohdan mukaisesti korvauksiin rajajokialueen vesialueiden omistajille. Jos vesialueen omistajalle jaossa tuleva määrä olisi enintään 50 euroa, varoja ei jaeta omistajalle, vaan ne jäävät kalatalousalueelle. Korvauksia ei pidetä valtionavustuslaissa (688/2001) tarkoitettuna valtionavustuksena. Korvaussaatavien vanhentumiseen sovelletaan kalastuslain 85 §:ää.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin 1 momentissa tarkoitettujen varojen käytön perusteista.

12 § (13.5.2022/322)

Erityinen kalastuslupakiintiö

Kalastussäännön 5 §:n 4 momentissa tarkoitetun kalastuslupakiintiön määrä on enintään 1 833 venekalastuslupaa ja 1 833 rantakalastuslupaa. Määrä vahvistetaan valtioneuvoston asetuksella. Määrän vahvistamisessa on otettava huomioon kalastussäännön 5 §:ssä tarkoitettun Suomelle kuuluvan yleisen lupakiintiön (*matkailulupakiintiö*) koko ja muualla kuin Tenojoen vesistön jokilaaksossa vakinaisesti asuville kalastusoikeuden haltijoille kuuluva osuus alueen kalastusoikeuksista. Varaamattomat erityislupakiintiön luvat voidaan siirtää ostettaviksi kalastussäännön 5 §:ssä tarkoitettuun matkailulupakiintiöön, mikäli niitä ei käytetä.

Erityisen kalastuslupakiintiön käyttö on mahdollista ainoastaan muualla kuin Tenojoen vesistön jokilaaksoissa asuvan (*ulkopaikkakuntalainen*) omistukseen perustuvan kalastusoikeuden perusteella.

Ulkopaikkakuntalaisella kalastusoikeuden haltijalla, jonka kiinteistön osuusluku rajajokialueella sijaitsevasta yhteisestä vesialueesta on 0,5, on kiinteistöä kohti oikeus ostaa yksi lupavuorokausi erityisestä kalastuslupakiintiöstä. Seuraavaan kalastuslupaan oikeuttava kerroin määritetään siten, että edellä tarkoitettun osuusluvun ylittävä kalastusoikeus oikeuttaa ostamaan lisäksi yhden lupavuorokauden jokaista osuusluvun kuuden kokonaisuusyksikön suuruista lisäystä kohti.

Ulkopaikkakuntalaisen kalastusoikeuden haltijan on erityisestä kalastuslupakiintiöstä lupaa ostaessaan osoitettava omistusosuutensa määrä. Maanmittauslaitos toimittaa kalatalousalueelle vuosittain ennen kalastuskauden alkua tiedot alueen kiinteistöjen omistajista, heidän kotikunnastaan sekä heidän kiinteistöihinsä kuuluvan kalastusoikeuden määrästä. Tämän jälkeen tapahtuneita muutoksia omistussuhteissa ei oteta huomioon kalastuskauden kuluessa.

Mitä 3 ja 4 momentissa säädetään osuusluvusta ja omistusosuuden osoittamisesta, sovelletaan myös ulkopaikkakuntalaiseen, joka omistaa vastaavan suuruiseen kalastusoikeuteen oikeuttavan yksityisen vesialueen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä seuraaviin kalastuslupiin oikeuttavan kertoimen suuruudesta, jos kalastussäännön 5 §:ssä tarkoitettu matkailulupakiintiö tai sen alueellinen jako muuttuu tai jos erityislupakiintiön tarkoituksenmukainen käyttö sitä muutoin edellyttää, sekä lisäksi kalastuslupien varaamiseen liittyvistä määräajoista, ulkopaikkakuntalaisten kalastusoikeuden haltijoiden omistusosuuden huomioon ottamisesta kalastusvyöhykkeittäin sekä varaamattomien erityiseen kalastuslupakiintiöön kuuluvien lupien siirtämisestä ostettavaksi matkailulupakiintiöön.

13 §

Sopimuksen paikallinen seurantaryhmä

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus asettaa paikallisen seurantaryhmän arvioimaan sopimuksen vaikutuksia. Paikallinen seurantaryhmä voi tehdä esityksiä ja aloitteita kalastuksen järjestämisestä ja kalakantojen hoidosta sekä sovittaa yhteen alueen näkemyksiä. Paikallisen seurantaryhmän tehtävänä on lisäksi välittää paikallista perinteistä tietämystä sopimuksen 12 artiklassa tarkoitetulle seuranta- ja tutkimusryhmälle sekä lohikantoja koskevia tieteellisiä tutkimustuloksia sidosryhmille.

Paikallinen seurantaryhmä asetetaan viideksi vuodeksi kerrallaan ja se koostuu kalastusoikeuden haltijoiden, kalastusmatkailuyrittäjien, alueen kuntien, kalatalousjärjestöjen, hallinnon, kalatalousalueen sekä saamelaiskäräjien edustajista.

14 § [\(4.5.2018/322\)](#)

Tenojoen vesistön venerekisteri

Kalastussäännön 36 §:ssä tarkoitettuna Tenojoen vesistön venerekisterinä on liikenteen palveluista annetun lain [\(320/2017\) 216 §:ssä](#) tarkoitettu liikenneasioiden rekisteri. [\(29.3.2019/382\)](#)

Tenon kalastusveneiden rekisteröintiin sovelletaan liikenteen palveluista annettua lakia 15–17 §:ssä säädettyin poikkeuksin.

15 §

Veneen rekisteröinti

Veneen omistajan on rekisteröitävä vene ennen kuin sitä saadaan käyttää kalastuksessa rajajokiosuudella. Tenojoen vesistön venerekisteriin rekisteröityä ja jäljempänä 16 §:ssä tarkoitettulla rekisteritunnuksella yksilöityä venettä ei saa käyttää Tenojoen vesistön ulkopuolella.

Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakinaisesti asuvalla kalastusoikeuden haltijalla on oikeus rekisteröidä kolme venettä. Mikäli henkilö tai tämän hallinnassa oleva yritys harjoittaa kalastusmatkailuliiketoimintaa, on henkilöllä tai tämän hallinnassa olevalla yrityksellä oikeus rekisteröidä viisitoista venettä.

Mualla kuin Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakinaisesti asuvalla kalastusoikeuden haltijalla on oikeus rekisteröidä kiinteistöä kohti yksi vene edellyttäen, että kiinteistön osuusluku rajajokialueella sijaitsevasta yhteisestä vesialueesta on 0,5 tai kiinteistöön kuuluu sitä vastaavan kokoinen yksityinen vesialue.

Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakinaisesti asuvalla henkilöllä on oikeus rekisteröidä yksi vene.

Samaan ruokakuntaan kuuluvien henkilöiden nimiin rekisteröitävien veneiden määrä ei saa yhteensä ylittää edellä mainittuja enimmäismääriä. Venettä ei saa rekisteröidä alle 15-vuotiaan henkilön nimiin.

Kalastuslupien myynnin järjestämisestä 8 §:n mukaisesti vastaava taho toimii liikenteen palveluista annetun lain V osan 4 luvussa tarkoitettuna rekisteröintitehtävissä avustavana palveluntarjoajana, joka hoitaa liikenteen palveluista annetun lain 211 §:n mukaisia tehtäviä sekä tekee Liikenne- ja viestintäviraston rekisteröintipäätöstä varten arvion rekisteröintioikeuden edellytysten täytymisestä. Veneen omistajan on esitettävä selvitys veneen rekisteröintioikeutta koskevista seikoista. [\(29.3.2019/382\)](#)

16 §

Rekisteritunnus ja -kilpi

Rekisteröinnin yhteydessä veneen omistaja saa sen yksilöivän rekisteritunnuksen ja -kilven, jonka asentamisesta hän on velvollinen huolehtimaan. Rekisterikilpeä ei saa luovuttaa toiselle ja sen tuhoutumisesta tai katoamisesta on heti ilmoitettava Liikenteen turvallisuusvirastolle. Rekisterikilven siirtäminen ja käyttö muussa kuin rekisteröidyssä veneessä on kielletty.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä rekisterikilven teknisistä ominaisuuksista ja sen merkitsemisestä.

17 §

Veneen poistaminen rekisteristä

Vene on poistettava rekisteristä kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun veneen omistaja ei enää täytä veneen rekisteröintioikeutta koskevia ehtoja, vene on poistettu käytöstä tai se on tuhoutunut taikka jos veneen omistaja sitä kirjallisesti pyytää.

Omistaja on velvollinen palauttamaan rekisteristä poistetun veneen rekisterikilven 15 §:n 6 momentissa tarkoitettulle sopimusrekisteröijälle kuukauden kuluessa rekisteristä poistoa koskevan päätöksen tiedoksisaannista.

18 §

Voimaantulo

Sopimuksen muiden kuin lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki on voimassa A:n [195/2017](#) mukaisesti 1.5.2017 alkaen.
Tällä lailla kumotaan:

1) Norjan kanssa Tenojoen kalastuspiirin yhteisestä kalastussäännöstä tehdyn sopimuksen ja siihen liittyvän kalastussäännön eräiden määräysten hyväksymisestä annettu laki ([1197/1989](#)); ja

2) Tenojoen kalastussääntöä koskevan sopimuksen ja kalastussäännön eräiden määräysten aiheuttamien menetysten korvaamisesta annettu laki ([501/1991](#)).

Edellä 2 momentin 2 kohdassa mainittua lakia sovelletaan kuitenkin niihin korvauksiin, joita koskevan toimituksen Maanmittauslaitos on määrännyt suoritettavaksi ennen tämän lain voimaantuloa.

Edellä 2 momentin 1 kohdassa mainitun lain nojalla Tenon kalastusvenerekisteriin rekisteröidyn kalastusveneen rekisteröinti pysyy voimassa, ellei tämän lain 17 §:stä muuta johdu.

Mitä 6 §:n 2 momentissa säädetään yhteistyöstä toimivaltaisen kalatalousalueen kanssa hoitosuunnitelmaa valmisteltaessa, koskee 31 päivään joulukuuta 2018 kumotun kalastuslain ([286/1982](#)) 68 §:ssä tarkoitettua alueella toimivaa kalastusaluetta.

[HE 239/2016](#), MmVM 2/2017, EV 16/2017

Muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen:

20.4.2018/232:

Tämä laki tulee voimaan 23 päivänä huhtikuuta 2018.

[HE 10/2018](#), MmVM 4/2018, EV 21/2018

4.5.2018/322:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2018.

[HE 145/2017](#), LiVM 3/2018, EV 20/2018

18.1.2019/97:

Tämä laki tulee voimaan 23 päivänä tammikuuta 2019.

[HE 26/2018](#), MmVM 8/2018, EV 115/2018

22.2.2019/233:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2019.

[HE 287/2018](#), MmVM 20/2018, EV 212/2018

29.3.2019/382:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2019.

[HE 157/2018](#), LiVM 39/2018, EV 251/2018

13.5.2022/322:

Tämä laki tulee voimaan 16 päivänä toukokuuta 2022.

[HE 30/2021](#), MmVM 1/2022, EV 33/2022